

SPLOŠNA MATURA IZ PREDMETA EKONOMIJA V LETU 2022

Poročilo DPK SM za ekonomijo

Vsebina

1	Struktura kandidatov.....	2
1.1	Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih	3
1.2	Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz ekonomije – primerjava po letih	4
1.3	Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2022	6
2	Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2022	7
2.1	Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah.....	7
2.2	Meje med ocenami	9
2.3	Porazdelitev dosežkov po ocenah	10
3	Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2022.....	12
4	Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM	14
4.1	Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita	14
4.2	Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita	15
4.3	Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih.....	15
4.4	Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov.....	25
4.5	Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah	26
5	Zunanje ocenjevanje in ugovori.....	27
5.1	Zunanje ocenjevanje	27
5.2	Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene.....	27
6	Povzetek	28
6.1	Ocena uspeha kandidatov	28
6.2	Ocena kakovosti izpitnih pol.....	28
6.3	Druge ugotovitve	28

Avtorici:

Irena Papac, glavna ocenjevalka za ekonomijo

dr. Lidija Kodrin, predsednica DPK SM za ekonomijo

Poročilo je potrdila DPK SM za ekonomijo na 15. redni seji 26. 9. 2022.

Ljubljana, september 2022

1 Struktura kandidatov

Statistične podatke za kandidate, ki so se udeležili **spomladanskega izpitnega roka splošne mature**, prikazujemo ločeno glede na njihovo strukturo:

- a) **referenčno skupino SM** predstavljajo redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno matura (brez kandidatov z maturitetnim tečajem, 21-letnikov, odraslih in kandidatov poklicne mature). Na dosežkih te skupine se postavljajo tudi meje med ocenami.

Okrajšava: ref. skup. SM;

- b) **kandidate SM** (ref. skup. SM + ostali SM) predstavljajo tisti, ki opravljajo splošno matura (brez kandidatov poklicne mature, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature). To so:

- referenčna skupina SM (redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno matura) in
- **ostali SM**, to so:
  - kandidati z maturitetnim tečajem,
  - 21-letniki,
  - odrasli,
  - kandidati, ki popravljajo eno ali dve negativni oceni,
  - kandidati, ki opravljajo SM ponovno v celoti,
  - kandidati, ki opravljajo SM v dveh delih, in
  - kandidati, ki izboljšujejo oceno.

Okrajšava: kandidati SM;

- c) **kandidate PM** predstavljajo tisti, ki ob poklicni maturi (štirje predmeti) dodatno opravljajo posamezni izpit iz predmeta SM.

Okrajšava: kandidati PM.

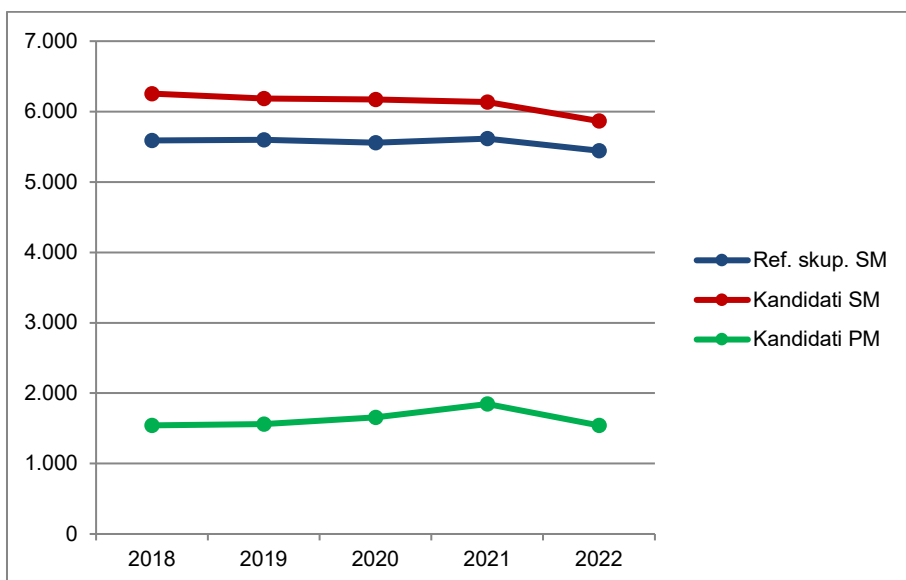
1.1 Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih

Preglednica 1.1.1 in slika 1.1.1 prikazujeta primerjavo števila udeleženih kandidatov v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2018 do 2022. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2018–2022

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2018	5.589	6.255	1.544
2019	5.600	6.185	1.560
2020	5.560	6.173	1.657
2021	5.615	6.134	1.846
2022	5.444	5.865	1.542

Slika 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2018–2022

Vir: Državni izpitni center, 2022

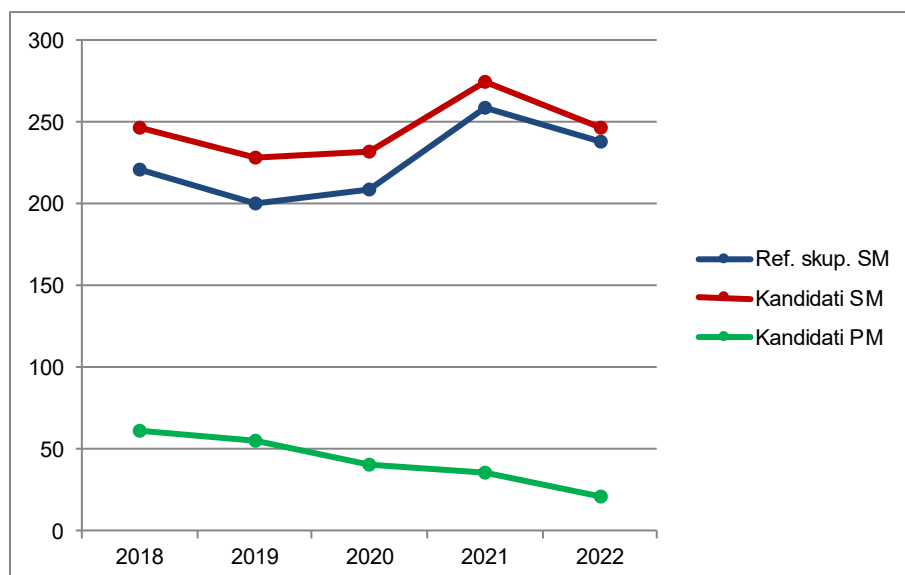
1.2 Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz ekonomije – primerjava po letih

Preglednica 1.2.1 in slika 1.2.1 prikazujeta primerjavo števila kandidatov, ki so opravljali ekonomijo v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2018 do 2022. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz ekonomije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2018–2022

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2018	221	247	61
2019	200	228	56
2020	209	232	41
2021	259	275	36
2022	238	247	21

Slika 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz ekonomije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2018–2022

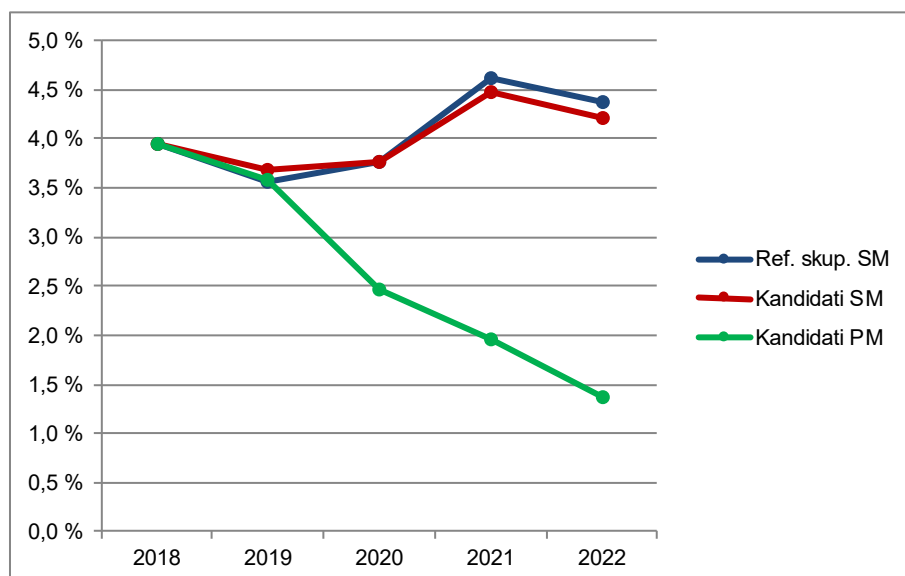
Vir: Državni izpitni center, 2022

Preglednica 1.2.2 in slika 1.2.2 prikazujeta primerjavo deleža kandidatov, ki so opravljali ekonomijo (preglednica 1.2.1), glede na udeležene kandidate v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2018 do 2022 (preglednica 1.1.1). Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz ekonomije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2018–2022

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2018	4,0 %	3,9 %	4,0 %
2019	3,6 %	3,7 %	3,6 %
2020	3,8 %	3,8 %	2,5 %
2021	4,6 %	4,5 %	2,0 %
2022	4,4 %	4,2 %	1,4 %

Slika 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz ekonomije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2018–2022

Vir: Državni izpitni center, 2022

1.3 Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2022

Preglednica 1.3.1 in slika 1.3.1 prikazujeta število in delež kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2022. Podatki so prikazani po strukturi kandidatov. (Redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno matura in predstavljajo referenčno skupino SM, so dodatno razdeljeni tudi na izobraževalne programe.)

Preglednica 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2022

	Število	Delež
Splošna gimnazija	56	20,9 %
Klasična gimnazija	0	0,0 %
Gimnazija	56	20,9 %
Tehniška gimnazija	0	0,0 %
Ekonomska gimnazija	182	67,9 %
Umetniška gimnazija	0	0,0 %
Strokovna gimnazija	182	67,9 %
Ref. skup. SM	238	88,8 %
Ostali SM	9	3,4 %
Kandidati SM	247	92,2 %
Kandidati PM	21	7,8 %

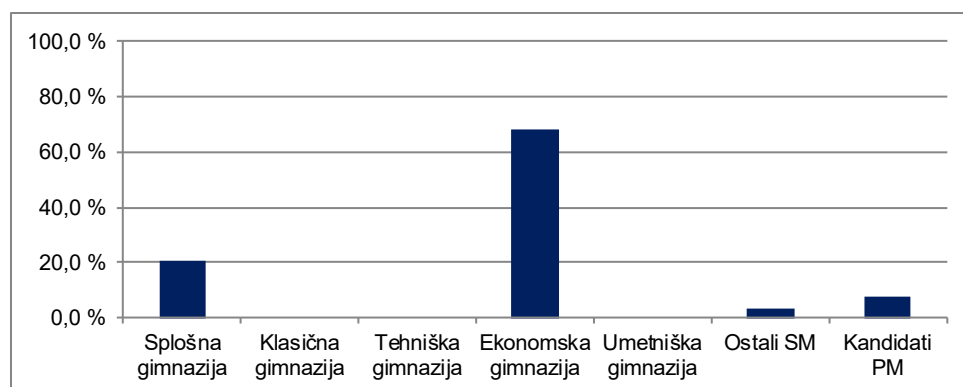
gimnazija = splošna gimnazija + klasična gimnazija

strokovna gimnazija = tehniška gimnazija + ekonomska gimnazija + umetniška gimnazija

ref. skup. SM = gimnazija + strokovna gimnazija

kandidati SM = ref. skup. SM + ostali SM

Slika 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2022

Vir: Državni izpitni center, 2022

2 Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2022

2.1 Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah

Preglednica 2.1.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah pri ekonomiji v spomladanskem izpitnem roku SM 2022 v posamezne razrede/intervale, ki obsegajo pet odstotnih točk (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.1.2 in slika 2.1.1 pa delež kandidatov, ki so dosegli manj odstotnih točk od zgornje meje razreda (tj. relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

Preglednica 2.1.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

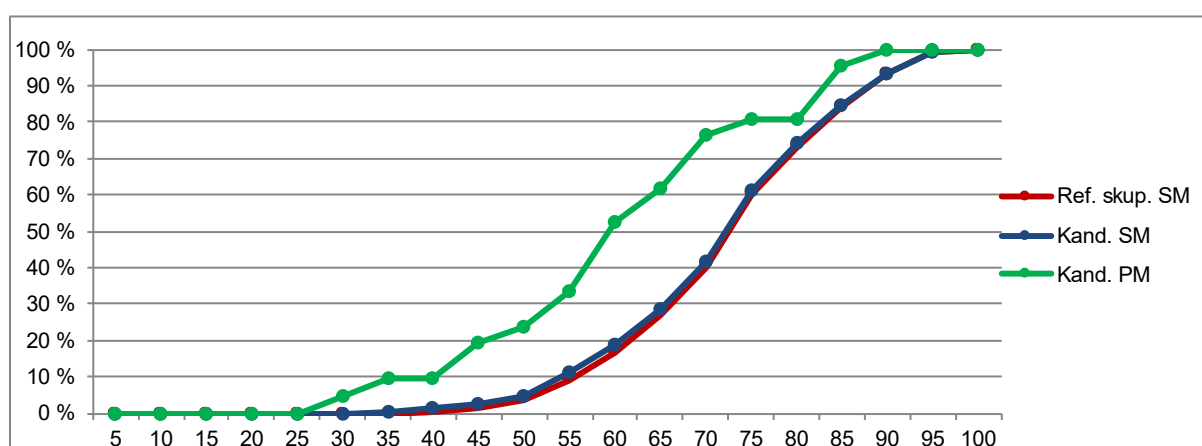
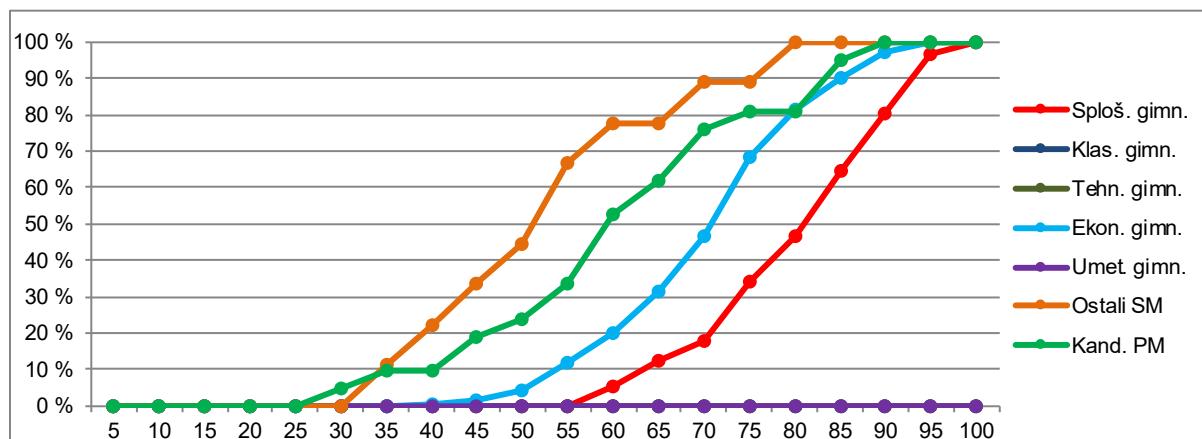
A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
0-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11-15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16-20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21-25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
31-35	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
36-40	0	0	0	0	1	0	1	1	2	1	0
41-45	0	0	0	0	2	0	2	2	3	1	2
46-50	0	0	0	0	5	0	5	5	6	1	1
51-55	0	0	0	0	13	0	13	13	15	2	2
56-60	3	0	3	0	15	0	15	18	19	1	4
61-65	4	0	4	0	21	0	21	25	25	0	2
66-70	3	0	3	0	28	0	28	31	32	1	3
71-75	9	0	9	0	39	0	39	48	48	0	1
76-80	7	0	7	0	24	0	24	31	32	1	0
81-85	10	0	10	0	16	0	16	26	26	0	3
86-90	9	0	9	0	13	0	13	22	22	0	1
91-95	9	0	9	0	5	0	5	14	14	0	0
96-100	2	0	2	0	0	0	0	2	2	0	0
SKUPAJ	56	0	56	0	182	0	182	238	247	9	21

Preglednica 2.1.2: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
5	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
10	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
15	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
20	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
25	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
30	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	0 %	0 %	0 %	5 %
35	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	0 %	0 %	11 %	10 %
40	0 %	-	0 %	-	1 %	-	1 %	0 %	1 %	22 %	10 %
45	0 %	-	0 %	-	2 %	-	2 %	1 %	2 %	33 %	19 %
50	0 %	-	0 %	-	4 %	-	4 %	3 %	5 %	44 %	24 %
55	0 %	-	0 %	-	12 %	-	12 %	9 %	11 %	67 %	33 %
60	5 %	-	5 %	-	20 %	-	20 %	16 %	19 %	78 %	52 %
65	13 %	-	13 %	-	31 %	-	31 %	27 %	29 %	78 %	62 %
70	18 %	-	18 %	-	47 %	-	47 %	40 %	42 %	89 %	76 %
75	34 %	-	34 %	-	68 %	-	68 %	60 %	61 %	89 %	81 %
80	46 %	-	46 %	-	81 %	-	81 %	73 %	74 %	100 %	81 %
85	64 %	-	64 %	-	90 %	-	90 %	84 %	85 %	100 %	95 %
90	80 %	-	80 %	-	97 %	-	97 %	93 %	94 %	100 %	100 %
95	96 %	-	96 %	-	100 %	-	100 %	99 %	99 %	100 %	100 %
100	100 %	-	100 %	-	100 %	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.1.1: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Vir: Državni izpitni center, 2022

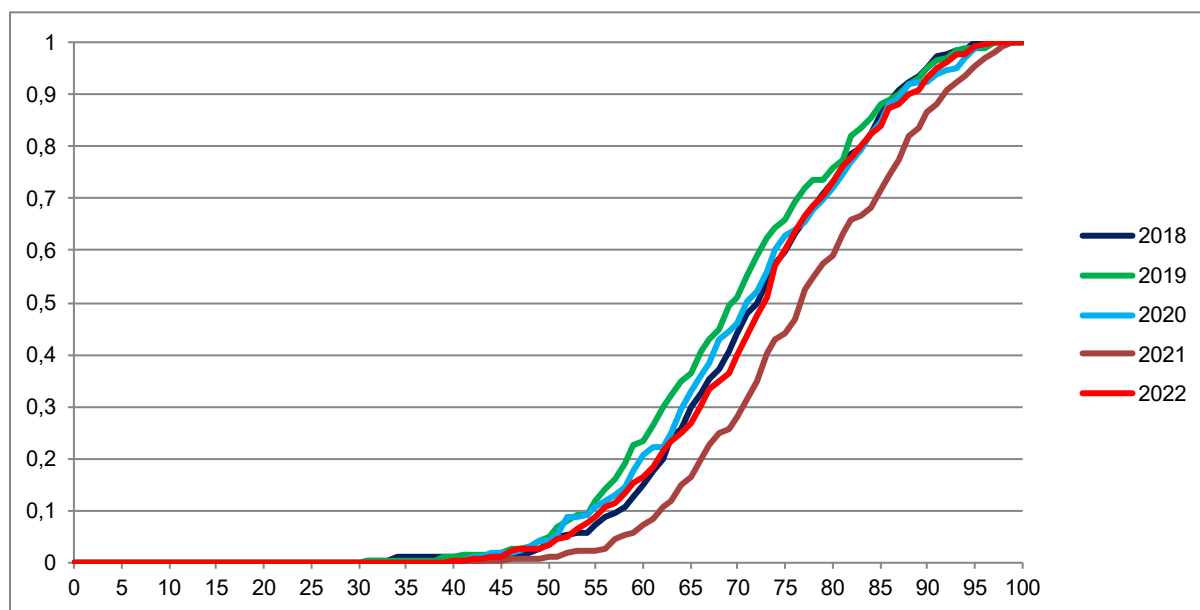
2.2 Meje med ocenami

Preglednica 2.2.1 prikazuje primerjavo mej med ocenami v letih od 2018 do 2022, slika 2.2.1 pa kumulativno frekvenčno porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah za referenčno skupino SM, na kateri se postavljajo meje med ocenami.

Preglednica 2.2.1: Meje med ocenami za zadnjih pet let

Leto	Ocene			
	2	3	4	5
2018	47	60	73	86
2019	46	59	72	85
2020	47	60	73	86
2021	49	62	75	88
2022	48	61	74	86

Slika 2.2.1: Kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah – referenčna skupina SM

Vir: Državni izpitni center, 2022

2.3 Porazdelitev dosežkov po ocenah

Preglednica 2.3.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po ocenah pri ekonomiji v spomladanskem izpitnem roku SM 2022 (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.3.2 in slika 2.3.1 pa delež kandidatov s posameznimi ocenami (tj. relativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

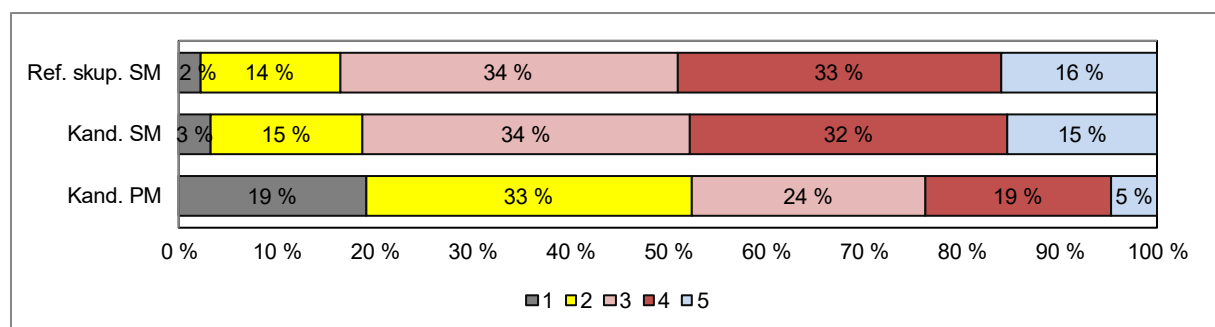
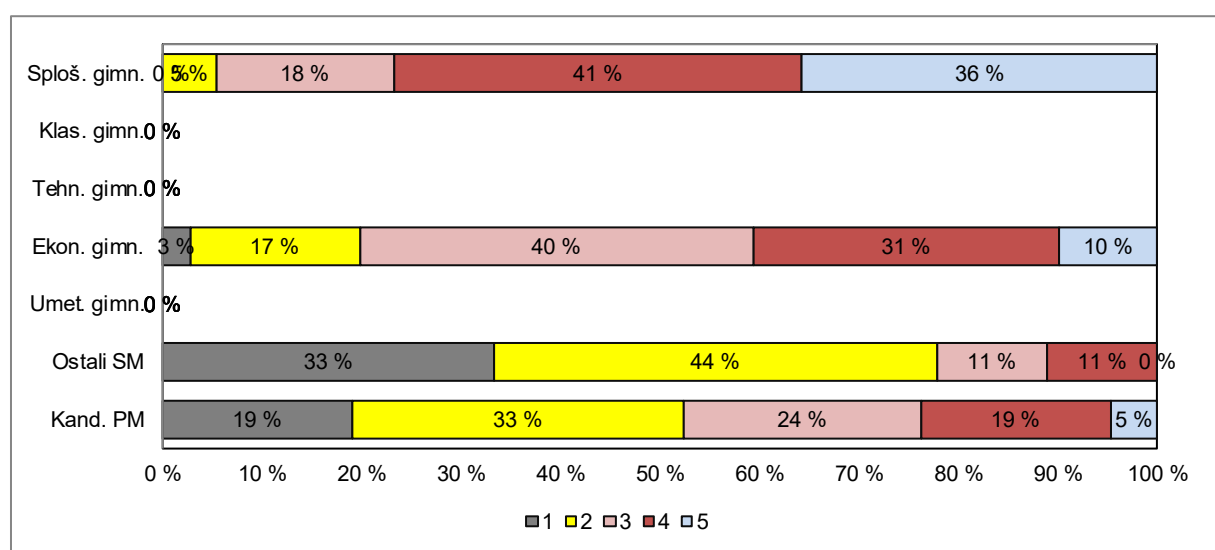
Preglednica 2.3.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	0	0	0	0	5	0	5	5	8	3	4
2	3	0	3	0	31	0	31	34	38	4	7
3	10	0	10	0	72	0	72	82	83	1	5
4	23	0	23	0	56	0	56	79	80	1	4
5	20	0	20	0	18	0	18	38	38	0	1
Uspešni	56	0	56	0	177	0	177	233	239	6	17
Skupaj	56	0	56	0	182	0	182	238	247	9	21

Preglednica 2.3.2: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	0 %	-	0 %	-	3 %	-	3 %	2 %	3 %	33 %	19 %
2	5 %	-	5 %	-	17 %	-	17 %	14 %	15 %	44 %	33 %
3	18 %	-	18 %	-	40 %	-	40 %	34 %	34 %	11 %	24 %
4	41 %	-	41 %	-	31 %	-	31 %	33 %	32 %	11 %	19 %
5	36 %	-	36 %	-	10 %	-	10 %	16 %	15 %	0 %	5 %
Uspešni	100 %	-	100 %	-	97 %	-	97 %	98 %	97 %	67 %	81 %
Skupaj	100 %	-	100 %	-	100 %	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.3.1: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Vir: Državni izpitni center, 2022

3 Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2022

V preglednici 3.1 so zbrani splošni podatki (tj. statistike) o kandidatih, ki so opravljali izpit splošne mature iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2022.

Preglednica 3.1: Splošni podatki o kandidatih pri izpitu SM iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2022

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
Število kandidatov	56	0	56	0	182	0	182	238	247	9	21
Povprečni splošni uspeh pri SM*	22,80	-	22,80	-	16,94	-	16,94	18,48	18,44	16,50	-
Povprečni uspeh v 4. letniku SŠ	4,16	-	4,16	-	3,63	-	3,63	3,76	3,74	3,17	-
Povprečni uspeh v 3. letniku SŠ	4,27	-	4,27	-	3,87	-	3,87	3,96	3,94	3,17	-
Povprečna ocena pri predmetu SM	4,07	-	4,07	-	3,28	-	3,28	3,47	3,41	2,00	2,57
Povprečna originalna ocena pri predmetu SM**	4,07	-	4,07	-	3,27	-	3,27	3,46	3,41	2,00	2,57
Povprečno število odstotnih točk pri predmetu SM	80,14	-	80,14	-	70,20	-	70,20	72,54	71,80	52,19	60,63
Mediana odstotnega števila točk pri predmetu SM	82	-	82	-	71	-	71	73	73	52	58
Standardni odklon odstotnih točk pri predmetu SM	10,63	-	10,63	-	11,30	-	11,30	11,90	12,59	15,14	16,28
Povprečna ocena pri predmetu v 4. letniku SŠ	4,09	-	4,09	-	3,37	-	3,37	3,54	3,53	3,17	3,60
Povprečna ocena pri predmetu v 3. letniku SŠ	4,44	-	4,44	-	3,53	-	3,53	3,73	3,71	2,86	4,00
Korelacija splošnega uspeha pri SM in ocene pri predmetu SM*	0,74	-	0,74	-	0,74	-	0,74	0,75	0,75	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 4. letniku SŠ*	0,72	-	0,72	-	0,63	-	0,63	0,65	0,65	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 3. letniku SŠ*	0,64	-	0,64	-	0,56	-	0,56	0,57	0,57	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 4. letniku SŠ***	0,65	-	0,65	-	0,64	-	0,64	0,68	0,68	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 3. letniku SŠ***	0,65	-	0,65	-	0,64	-	0,64	0,68	0,68	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 4. letniku SŠ***	0,53	-	0,53	-	0,65	-	0,65	0,66	0,65	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 3. letniku SŠ***	0,49	-	0,49	-	0,52	-	0,52	0,57	0,59	-	-
Korelacija notranjega in zunanjega dela pri SM	0,78	-	0,78	-	0,50	-	0,50	0,58	0,60	-	-
Odstotek neuspešnih s PP	0,00	-	0,00	-	2,75	-	2,75	2,10	3,24	33,33	19,05
Odstotek neuspešnih brez PP	0,00	-	0,00	-	3,30	-	3,30	2,52	3,64	33,33	19,05

*Pri izračunu povprečnega splošnega uspeha pri SM so upoštevani samo uspešni kandidati (10 točk ali več). Enako velja tudi za korelacije s splošnim uspehom pri SM.

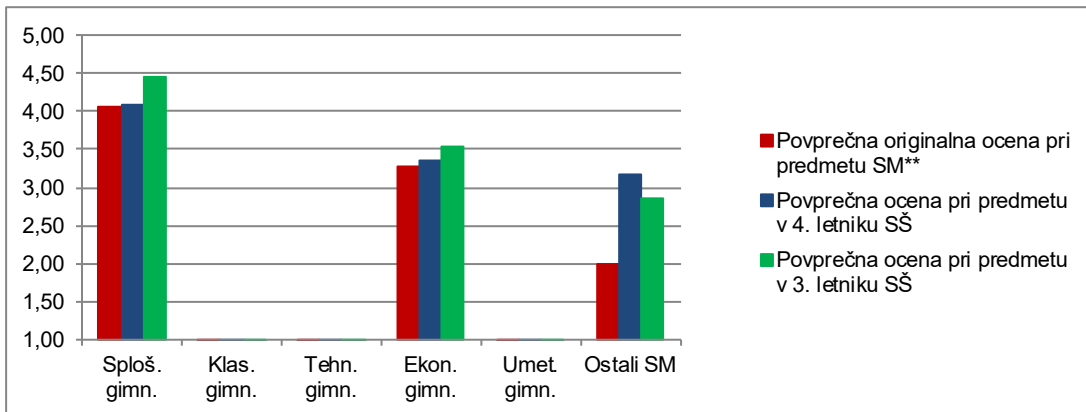
**Originalna ocena je ocena pri predmetu SM, izračunana iz odstotnih točk, brez upoštevanja PP (pogojno pozitivne), ocenjevanja na OR namesto VR ali upoštevanja ocene iz prejšnjega roka.

***Korelacija z oceno pri predmetu SM se računa z originalno oceno pri predmetu SM.

Če je manj kakor 30 popolnih parov podatkov, se korelacija ne izračuna.

Slika 3.1 prikazuje primerjavo povprečne originalne ocene pri izpitu SM iz ekonomije in povprečnih ocen iz ekonomije v 4. in 3. letniku srednje šole. Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

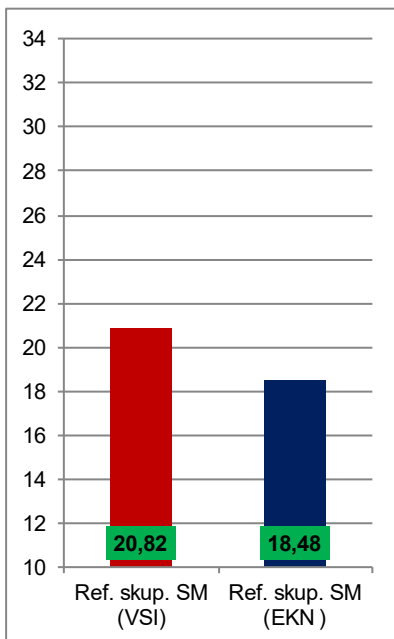
Slika 3.1: Povprečne ocene pri izpitu SM iz ekonomije

Vir: Državni izpitni center, 2022

Slika 3.2 prikazuje primerjavo povprečnega splošnega uspeha vseh gimnazijcev, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2022 prvič v celoti opravljali splošno matura (ref. skup. SM – VSI), in gimnazijcev, ki so v tem izpitnem roku prvič v celoti opravljali izpit SM iz ekonomije (ref. skup. SM – EKN).

Slika 3.2: Povprečni splošni uspeh pri SM in pri izpitu SM iz ekonomije

Vir: Državni izpitni center, 2022

4 Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM

4.1 Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita

Preglednica 4.1.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri zunanjem in notranjem delu izpita iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku SM 2022.

Preglednica 4.1.1: Osnovni statistični podatki

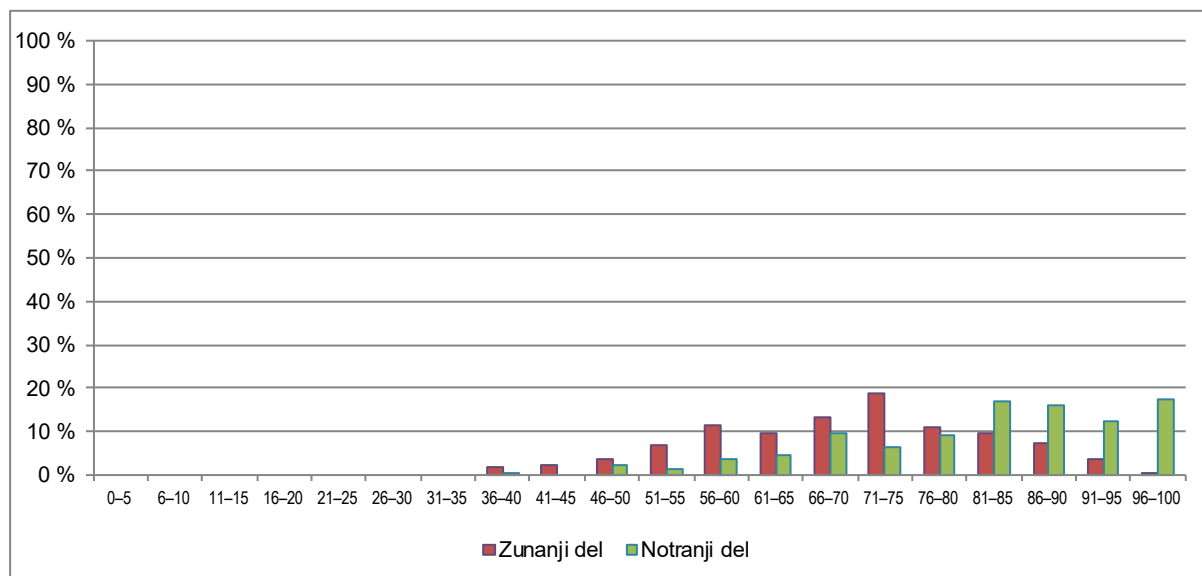
	Zunanji del	Notranji del
Število kandidatov	238	238
Povprečno število odstotnih točk	55,76	16,79
Standardni odklon odstotnih točk	10,19	2,63
Maksimalno število odstotnih točk	77,00	20,00
Povprečna težavnost	0,70	0,84

Preglednica 4.1.2 in slika 4.1.1 prikazujeta relativno frekvenčno porazdelitev referenčne skupine SM po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku SM 2022.

Preglednica 4.1.2: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Odstotki	Zunanji del	Notranji del
0-5	0 %	0 %
6-10	0 %	0 %
11-15	0 %	0 %
16-20	0 %	0 %
21-25	0 %	0 %
26-30	0 %	0 %
31-35	0 %	0 %
36-40	2 %	0 %
41-45	2 %	0 %
46-50	4 %	2 %
51-55	7 %	1 %
56-60	11 %	4 %
61-65	10 %	5 %
66-70	13 %	10 %
71-75	19 %	6 %
76-80	11 %	9 %
81-85	10 %	17 %
86-90	8 %	16 %
91-95	4 %	13 %
96-100	0 %	17 %
SKUPAJ	100 %	100 %

Slika 4.1.1: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Vir: Državni izpitni center, 2022

4.2 Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita

Preglednica 4.2.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri posameznih delih izpita iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku SM 2022.

Preglednica 4.2.1: Osnovni statistični podatki po posameznih delih izpita

	Izpitna pola 1	Izpitna pola 2	Pisna naloga
Število kandidatov	238	238	238
Povprečno število odstotnih točk	29,24	26,51	16,79
Standardni odklon odstotnih točk	5,54	5,37	2,63
Maksimalno število odstotnih točk	40,00	40,00	20,00
Povprečna težavnost	0,73	0,66	0,84

4.3 Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih

Kandidati opravljajo pisni izpit splošne mature iz ekonomije na eni zahtevnostni ravni. Izpit sestavljata dve izpitni poli. Izpitna pola 1 vsebuje 40 nalog izbirnega tipa in pomeni 40 % končne ocene. Izpitna pola 2 vsebuje šest strukturiranih nalog. Kandidati morajo odgovoriti na vsa zastavljena vprašanja. Vsaka naloga je vrednotena z 10 točkami. Skupaj lahko dobi kandidat v tem delu največ 60 točk. Izpitna pola 2 sestavlja 40 % končne ocene.

Preostalih 20 % ocene prinese notranji del izpita, ki je sestavljen iz pisne naloge.

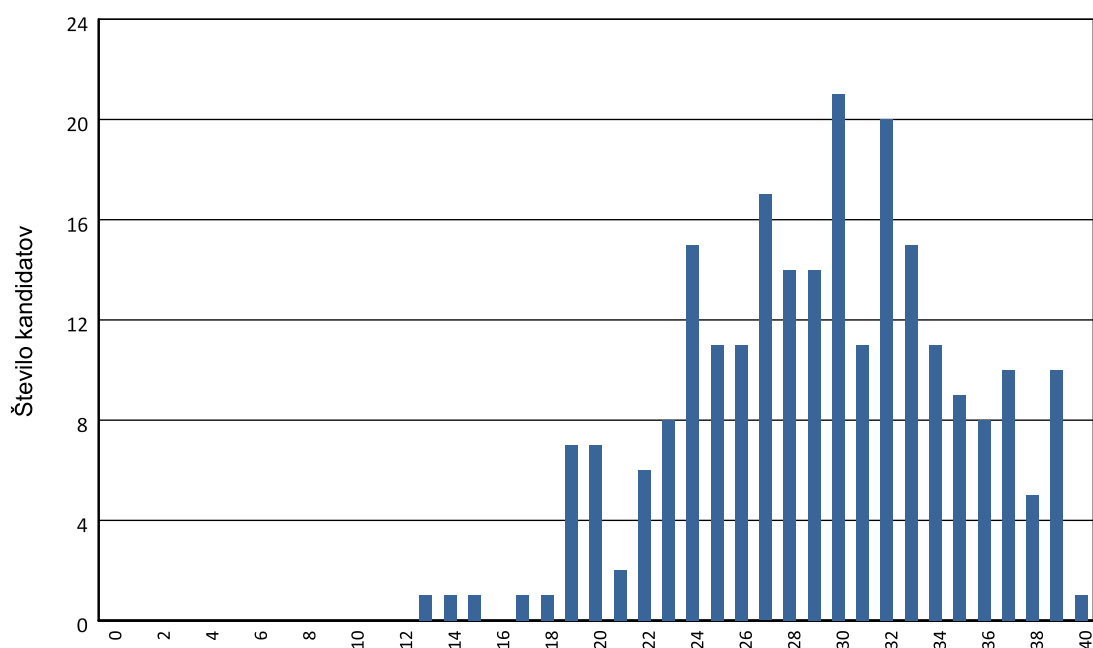
Izpitno gradivo, ki so ga dobili kandidati, je bilo brez vsebinskih, grafičnih, besedilnih in drugih pomanjkljivosti, ki bi jih lahko ovirale pri pisanju odgovorov.

4.3.1 Analiza uspeha pri izpitni poli 1

Izpitna pola 1 je sestavljena iz 40 nalog izbirnega tipa. Pri vsaki nalogi kandidati izberejo enega od štirih ponujenih možnih odgovorov na zastavljeno vprašanje. Kandidati referenčne skupine SM so pri tem delu izpita v povprečju dosegli 29,24 točke, najmanj 13 in največ 40 točk, indeks težavnosti (IT) je bil 0,7310.

Uspeh je nekoliko nižji kot leta 2021 (v povprečju 30,76 točke, najmanj 17 in največ 40, indeks težavnosti 0,7610) in višji kot leta 2020 (v povprečju 27,80 točke, najmanj 15 in največ 40 točk ter IT 0,6951). Naloge v izpitni poli 1 so bile ustrezne in primerno težke.

Slika 4.3.1.1: Razporeditev kandidatov referenčne skupine SM po točkah pri izpitni poli 1

Državna predmetna komisija je v izpitno polo 1, tako kot vedno, vključila nekaj težjih in nekaj zelo lahkih nalog. »Lahka« naloga je tista, ki so jo kandidati uspešno reševali (visok IT), »težka« pa tista, pri kateri je uspeh kandidatov slabši (nizek IT). Indeks težavnosti je razmerje med povprečnim številom doseženih točk in najvišjim številom točk, ki jih je možno doseči. Kandidati referenčne skupine splošne mature so izpitno polo 1 nasploh reševali dobro. Pet nalog od 40 ima IT nad 0,90. Nalog z nizkim IT je bilo malo: nobena nima IT med 0,10 in 0,30 in ena naloga ima IT med 0,30 in 0,40. Vse naloge so bile ustrezne stopnje zahtevnosti. Na zahtevnost naloge vplivajo poleg objektivne kognitivne zahtevnostne stopnje tudi hitro razumljivi in pregledni odgovori, slike pri nalogi in še kaj. Kljub temu pomeni IT okvirno sporočilo o uspehu kandidatov pri splošni maturi.

Indeks diskriminativnosti (ID) naloge je statistični parameter, s katerim skušamo meriti, ali so nalogo bolje reševali kandidati, ki so imeli v celoti boljši uspeh na maturi. Naloge z visokim ID so uspešno reševali večinoma le kandidati, ki so tudi sicer dosegli zelo dober rezultat na maturi – uspešnejši kandidati. Nizek ID pomeni, da so nalogo dobro reševali tako uspešnejši kot manj uspešni kandidati.

4.3.1.1 Naloge z nizkim indeksom težavnosti

Naloga 35 (IT 0,36, ID 0,39)

35. V preglednici so podatki o vrednosti BDP po tekočih cenah in o realni rasti BDP v Sloveniji od leta 2016 do 2018.

Leto	BDP po tekočih cenah v mil. EUR	Realna rast BDP v %
2016	40.367	–
2017	42.987	4,8
2018	45.755	4,1

(Vir: SURS <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/8322>, Pridobljeno: 20. 1. 2020.)

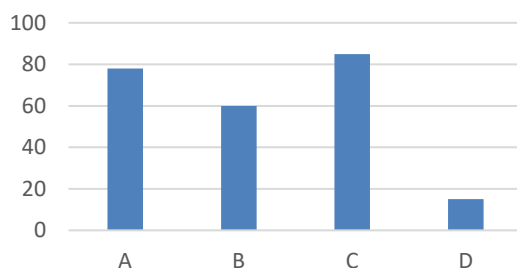
Z analizo podatkov ugotovimo, da je bila v letu 2018 v Sloveniji

- A –0,70-odstotna realna rast BDP.
- B 1,06-odstotna nominalna rast BDP.
- C 2,25-odstotna inflacija.
- D 2,25-odstotna deflacija.

Komentar: pravilen je odgovor C.

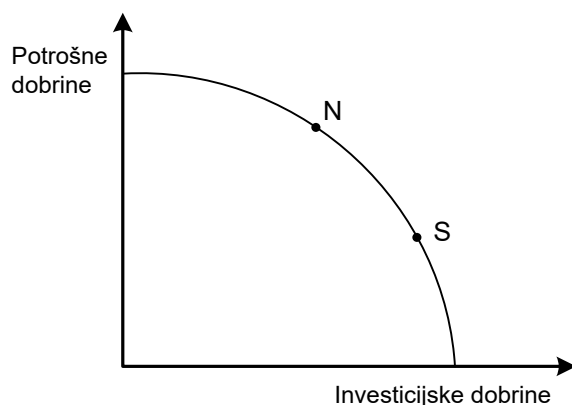
Nizek indeks težavnosti, nizek indeks diskriminativnosti in visoke frekvence odgovorov A (negativna razlika stopenj realnih rasti) in B (koeficient nominalne rasti) ne presenečajo, saj gre za težjo nalogo, za izračun koeficienta rasti nominalnega BDP in koeficienta rasti cen ter stopnje inflacije, naloga je tretje taksonomske stopnje.

4.3.1.1.1: Število kandidatov referenčne skupine SM, ki so izbrali posamezni odgovor v nalogi 35.

Naloga 7 (IT 0,44, ID =0,40)

7. Državi Narvija in Savija proizvajata potrošne in investicijske dobrine. Proizvodno izbiro države Narvije prikazuje točka N, države Savije pa točka S.

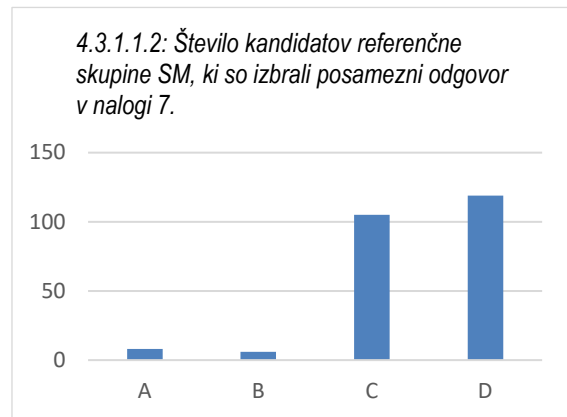

Dolgoročna posledica proizvodne izbire države Narvije in Savije bo, da se transformacijska krivulja:

- A za obe državi premakne vzporedno navzgor v enaki meri.
- B za obe državi premakne navzgor, vendar za državo Narvijo bolj kot za državo Savijo.
- C za obe državi premakne navzgor, vendar za državo Savijo bolj kot za državo Narvijo.
- D ne premakne, saj že sedaj obe državi maksimalno izkoriščata vse svoje proizvodne dejavnike na najboljši možni način.

Komentar: pravilen je odgovor C.

Primeren indeks težavnosti in primeren indeks diskriminativnosti. Visoka frekvenca odgovorov D preseneča, saj kandidati niso pozorno prebrali vprašanja o dolgoročni (ne kratkoročni) posledici proizvodne izbire države Narvije in Salvije, naloga je tretje taksonomske stopnje.

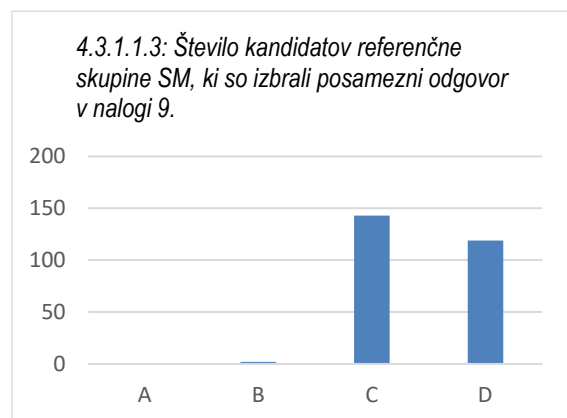

Naloga 9 (IT 0,39, ID 0,52)

9. V podjetju Skiro, d. o. o., so letu 2019 proizvedli 1.522 skirojev. Lastnik je ugotovil, da bi imel ob potrojitvi količine vseh proizvodnih dejavnikov rastoče donose, kar pomeni, da bi znašal obseg proizvodnje
- A 1.200 skirojev.
  - B 4.520 skirojev.
  - C 4.566 skirojev.
  - D 4.843 skirojev.

Komentar: pravilen je odgovor D.

Primeren indeks težavnosti in primeren indeks diskriminativnosti. Visoka frekvenca odgovorov C preseneča, saj kandidati niso pozorno prebrali vprašanja o rastočih (ne stalnih) donosih, naloga je druge taksonomske stopnje.

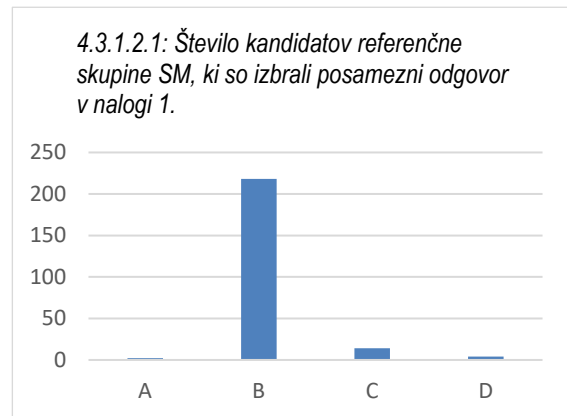
4.3.1.2 Naloge z visokim indeksom težavnosti

Naloga 1 (IT 0,92, ID 0,17)

1. Potrebe so neomejene, ker
- A vse več nujnih dobrin postaja luksuznih.
  - B z razvojem nastajajo nove potrebe.
  - C jih lahko tudi neomejeno zadovoljimo.
  - D lahko iste potrebe zadovoljimo z različnimi dobrinami.

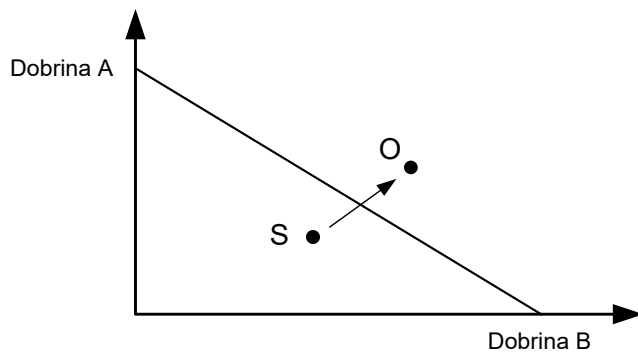
Komentar: pravičen je odgovor B

Visok indeks težavnosti, nizek indeks diskriminativnosti in nizke frekvence odgovorov A, C in D ne presenečajo, saj gre za preprosto nalogo, ta značilnost potrebe je kandidatom zelo dobro poznana, naloga je prve taksonomske stopnje.

Naloga 5 (IT 0,91, ID 0,34)

5. Jana s svojim dohodkom kupuje dobrini A in B. Septembra je bila s svojo nakupno izbiro v točki S, oktobra pa v točki O.

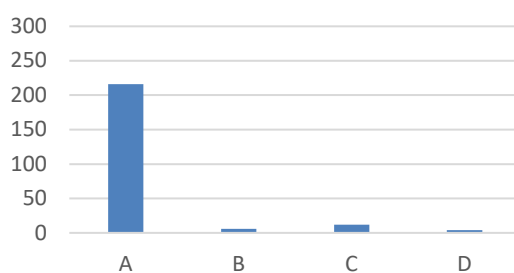
Jana je v oktobru

- A potrošila prihranke, ki jih je privarčevala v septembru.
- B vrnila denar prijateljici, ki si ga je sposodila septembra.
- C varčevala, ker je v septembru potrošila več, kot je znašal njen dohodek.
- D potrošila manj kot v septembru.

Komentar: pravilen je odgovor A.

Visok indeks težavnosti in povprečen indeks diskriminativnosti ter nizke frekvence odgovorov B, C in D ne presenečajo, saj gre za nalogo druge taksonomske stopnje, pri kateri je kandidatom dobro poznan ekonomski pomen povezanosti lege točk pod in nad premico cene.

4.3.1.2.2: Število kandidatov referenčne skupine SM, ki so izbrali posamezni odgovor v nalogi 5.

Naloga 23 (IT 1,00, ID 0,13)

23. Podjetnik Janez se je usmeril v kmetijsko dejavnost. Najel je zemljo, kupil potrebne proizvodne dejavnike in pridelal pšenico, ki jo je prodal na trgu. Lastniku zemlje mora plačati

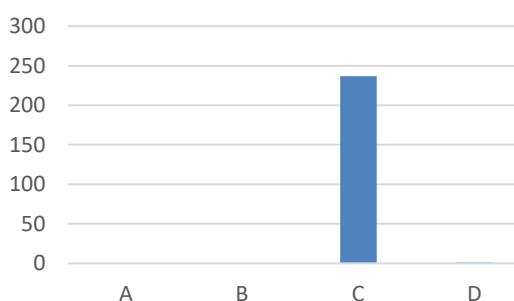
- A plačo.
- B dobiček.
- C rento.
- D obresti.

Komentar: pravilen je odgovor C.

Visok indeks težavnosti in nizek indeks diskriminativnosti ter nizke frekvence odgovorov A, B in D ne presenečajo, saj kandidati zelo dobro poznajo vrsto dohodka, ki ga prejme lastnik zemlje.

Naloga je prve taksonomske stopnje.

4.3.1.2.3: Število kandidatov referenčne skupine SM, ki so izbrali posamezni odgovor v nalogi 23.

Naloga 33 (IT 0,92, ID = 0,19)

33. Velikost bruto domačega proizvoda v državi se meri z različnimi metodami. V metodi izdatkov predstavlja

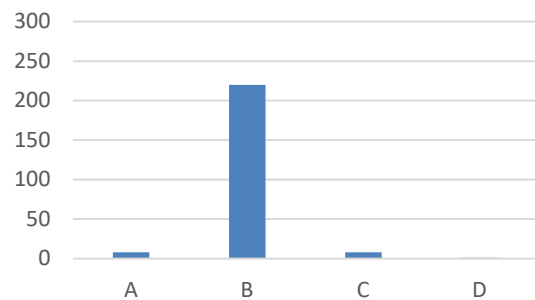
- A $C - \text{izdatke države}$, $G - \text{izdatke gospodinjstev}$ in $BI - \text{investicije}$.
- B $C - \text{izdatke gospodinjstev}$, $G - \text{izdatke države}$, $BI - \text{investicije}$ in $(X - M) - \text{neto izvoz}$.
- C $X - \text{uvoz države}$, $M - \text{izvoz države}$ in $(C + G) - \text{končno potrošnjo}$.
- D $(C + BI) - \text{končno potrošnjo}$, $(X - M) - \text{neto izvoz}$.

Komentar: pravilen je odgovor B.

Visok indeks težavnosti in nizek indeks diskriminativnosti ter nizke frekvence odgovorov A, C in D ne presenečajo, saj kandidati zelo dobro poznajo vrste makroekonomskih izdatkov ekonomskih osebkov.

Naloga je prve taksonomske stopnje.

4.3.1.2.4: Število kandidatov referenčne skupine SM, ki so izbrali posamezni odgovor v nalogi 33.

Naloga 36 (IT 0,97, ID 0,19)

36. Statistični urad države Mipos je objavil demografske podatke za leto 2019. V državi je bilo tega leta 2.300.000 prebivalcev, umrlo je 28.000 ljudi, stopnja natalitete je znašala 9,4 ‰. Stopnja naravnega prirastka države Mipos je v letu 2019 znašala

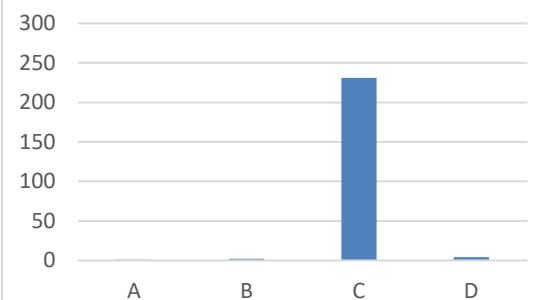
- A -0,34 ‰.
- B -1,07 ‰.
- C -2,77 ‰.
- D -9,6 ‰.

Komentar: pravilen je odgovor C.

Visok indeks težavnosti in nizek indeks diskriminativnosti in nizke frekvence odgovorov A, B in D ne presenečajo, saj kandidati dobro izračunavajo stopnjo mortalitete in z danim podatkom o stopnji natalitete stopnjo naravnega prirastka.

Naloga je druge taksonomske stopnje.

4.3.1.2.5: Število kandidatov referenčne skupine SM, ki so izbrali posamezni odgovor v nalogi 36.

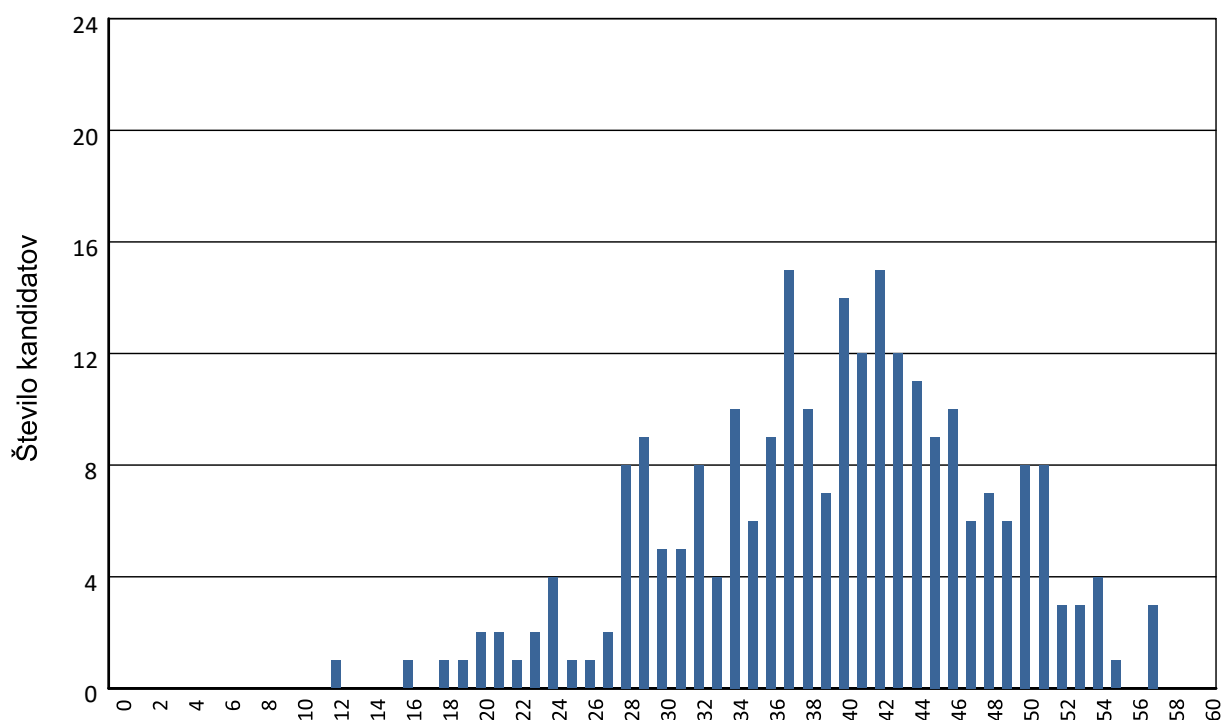

4.3.2 Analiza uspeha pri izpitni poli 2

Izpitna pola 2 vsebuje šest strukturiranih nalog. Kandidati morajo odgovoriti na vsa zastavljena vprašanja. Kandidati referenčne skupine SM so pri tem delu izpita v povprečju dosegli 39,77 točke, najmanj 12 in največ 57 točk ter IT 0,6628. Uspeh je nižji kot lani (povprečje 41,10 točke, najmanj 18 in največ 59 točk ter IT 0,6850) in nižji kot leta 2020 (povprečje 40,70 točke, najmanj 14 in največ 60 točk ter IT 0,6783).

Naloge v izpitni poli 2 so bile ustrezno zastavljene in primerno težke, indeks težavnosti pri nalogah je ustrezen. Indeks diskriminativnosti nalog kaže, da so bile te dobro zastavljene, po IT izstopajo pri eni, po ID pa prav tako pri eni delni nalogi oz. vprašanju.

Slika 4.3.2: Razporeditev kandidatov referenčne skupine SM po točkah

Naloga 1: Reprodukcijska funkcija

Kandidati so v povprečju dosegli 6,71 točke od možnih 10 točk. Po pričakovanju državne predmetne komisije so pri nalogi 1.1 dobro navajali faze gospodarskega procesa in pojasnili proces reprodukcije na prvi taksonomski stopnji. Pri nalogi 1.2 so pomanjkljivo dopolnjevali preglednico s proizvodnimi dejavniki po Marxovi razčlenitvi in navedli vrsto stroškov (nekateri so strošek opisali), dosegli so najnižje povprečno število točk pri 1. nalogi, čeprav je bila ta delna naloga primerno težka in z dobro ločljivostjo. Pri nalogi 1.3 so dobro izračunavali produktivnost dela in ekonomičnost poslovanja na drugi taksonomski stopnji in izračunali spremembo povprečnih stroškov in ceno na trgu na tretji taksonomski stopnji; dosegli so najvišje povprečno število točk pri 1. nalogi, ta delna naloga je bila primerno težka in z dobro ločljivostjo. Pri nalogi 1.4 so dobro navajali vire financiranja novih investicij na drugi taksonomski stopnji in en vir opisali.

Naloga 1 je v celoti ustrezno težka (IT 0,67) in z dobro ločljivostjo (ID 0,63).

Naloga 2: Produkcijska funkcija

Kandidati so v povprečju dosegli 6,44 točke od možnih 10. Kandidati so zelo površno opredeljevali produkcijsko funkcijo, dosegli so najnižje povprečno število točk pri 2. nalogi, po indeksu težavnosti je bila to težja delna naloga z dobro ločljivostjo, čeprav je prve taksonomske stopnje. Najvišje povprečno število točk so dosegli pri navajanju konkretnega fiksnega in variabilnega proizvodnega dejavnika v

podjetju, izračunavali so povprečni in mejni produkt, prepoznavali smiselnost zaposlitve in imenovali ekonomsko zakonitost; ta delna naloga je primerno težka, z dobro ločljivostjo. Dobro so prepoznavali izokvanto, proizvodne stroške, pomanjkljivo so utemeljili tehnično opremljenost dela na primeru (nekaj jih je utemeljevalo stroške namesto proizvodnih dejavnikov), delna naloga je tretje taksonomske stopnje, primerno težka z dobro ločljivostjo.

Naloga 2 je ustrezno težka (IT 0,64) in z dobro ločljivostjo (ID 0,62).

Naloga 3: Trg, konkurenca in ponudba

Kandidati so v povprečju dosegli 8,21 točke od 10 možnih. Kandidati so zelo površno navajali dejavnike ponudbe, dosegli so najnižje povprečno število točk pri 3. nalogi, čeprav je naloga prve taksonomske stopnje, s primerno težavnostjo in dobro ločljivostjo. Zelo dobro so prepoznali ponudnike istovrstnih izdelkov in obliko krivulje tržne ponudbe, delna naloga je prve taksonomske stopnje, po težavnosti lažja, z dobro ločljivostjo. Dobro so izračunali obseg individualnih ponudb pri danih cenah, prihodek in poslovni izid ter pojasnili, zakaj podjetje ne ponuja čevljev pri določenih cenah, delna naloga je druge taksonomske stopnje, primerno težka in z dobro ločljivostjo. Pomanjkljivo so navajali konkretne načine diferenciacije izdelkov, dobro so vrisali spremembo ponudbe in pojasnili, kako sta se spremenili ravnovesna cena in ravnovesna količina, nekaj kandidatov pa je navedlo samo vzrok; delna naloga je tretje taksonomske stopnje, primerno težka, z dobro ločljivostjo.

Naloga 3 je ustrezno težka (IT 0,82) in z dobro ločljivostjo (ID 0,59).

Naloga 4: Plače in dobiček

Kandidati so v povprečju dosegli 7,02 točke od 10 možnih. Po pričakovanju državne predmetne komisije so pri prvi delni nalogi dobro prepoznali plačo kot dohodek in strošek ter vrsto plače po načinu obračuna. Pri drugi delni nalogi so iz danih podatkov dobro izračunavali celotne stroške in letni dobiček podjetja, čeprav jih je kar nekaj spregledalo podatek v nalogi o številu zaposlenih in niso tega upoštevali pri izračunu, naloga je druge taksonomske stopnje, primerne težavnosti in dobre ločljivosti. Dobro so navajali ekonomsko funkcijo dobička, slabše pa višino donosa na 1 EUR vloženega kapitala. Najmanj povprečnih točk so dosegli pri četrti delni nalogi zaradi pomanjkljive analize izračuna odstotne spremembe realnih plač, saj niso primerjali višine odstotne spremembe cen življenjskih potrebščin z višino odstotne spremembe nominalnih plač, naloga je tretje taksonomske stopnje, primerne težavnosti z dobro ločljivostjo.

Naloga 4 je ustrezno težka (IT 0,70) in z dobro ločljivostjo (ID 0,66).

Naloga 5: Podjetništvo in podjetniška konkurenca

Kandidati so v povprečju dosegli 4,67 točke od 10 možnih. Pri prvi delni nalogi so dobro opredelili pojem korporacija, čeprav jih je kar nekaj navajalo značilnosti TNK, naloga je prve taksonomske stopnje, primerne težavnosti in najnižje ločljivosti pri 5. nalogi. Pri drugi delni nalogi so dobro navajali ovire za vstop podjetij v panogo, vendar so pomanjkljivo pojasnili oviro, zato so dosegli nižje povprečje točk pri tej delni nalogi, ki je prve in druge taksonomske stopnje, primerne težavnosti in dobre ločljivosti. Pri tretji delni nalogi so pomanjkljivo navajali oblike nove konkurence in pojasnili eno obliko po izbiri, dosegli so nižje povprečno število točk, naloga je prve in druge taksonomske stopnje, po težavnosti težja, z dobro ločljivostjo. Pri četrti delni nalogi so dobro prepoznali dominantno podjetje, slabše izračunali stopnjo koncentracije proizvodnje in določili vrsto oligopola, dosegli so nizko povprečno število točk, naloga je druge taksonomske stopnje, po težavnosti težja, z manjšo ločljivostjo. Pri četrti delni nalogi so dobro utemeljili razlog za širitev poslovnega sistema na tuji trg in dosegli višje število povprečnih točk, naloga je tretje taksonomske stopnje, po težavnosti lažja, z manjšo ločljivostjo.

Naloga 5 je ustrezno težka (IT 0,47) in z dobro ločljivostjo (ID 0,56).

Naloga 6: Ekonomska politika

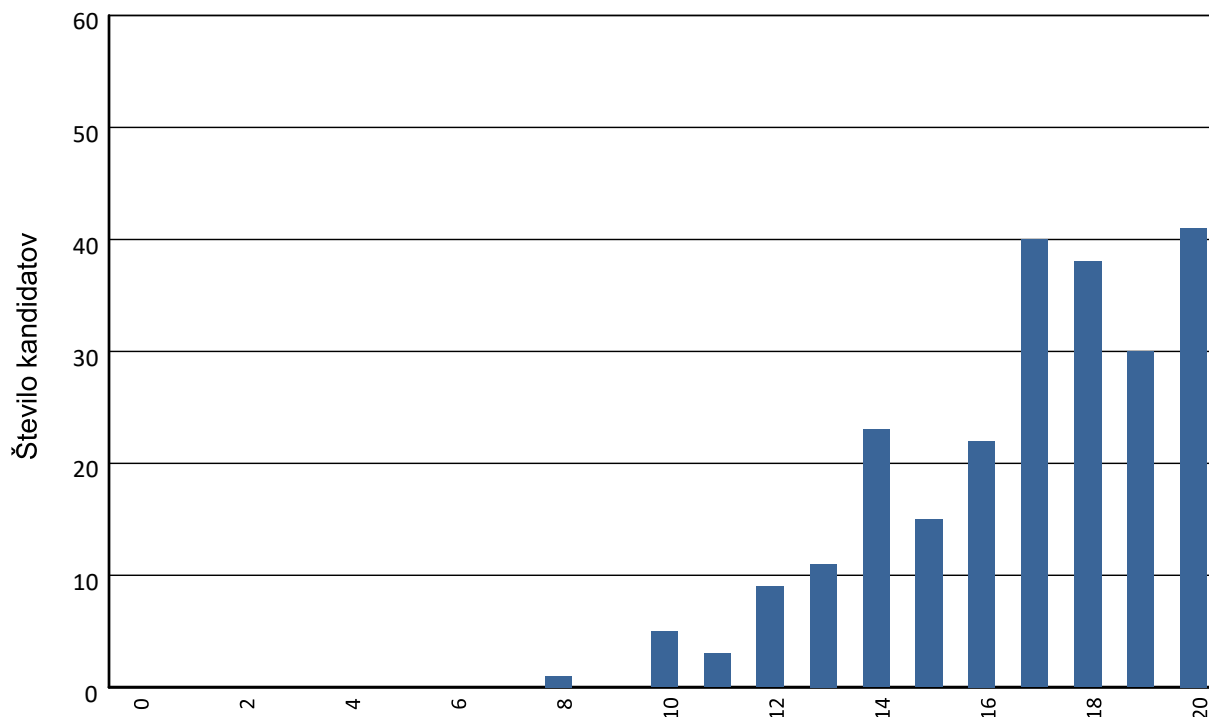
Kandidati so v povprečju dosegli 6,72 točke od 10 možnih točk. Po pričakovanju državne predmetne komisije so dobro navajali nosilce ekonomske politike, dobro so dopolnili preglednico z vrsto ekonomske politike in slabše s cilji ekonomske politike, slabše so razvrstili tudi ukrepe med vrste ekonomskih politik, zato so dosegli manjše povprečno število točk; naloga je prve in druge taksonomske stopnje, s primerno težavnostjo in dobro ločljivostjo. Najslabše so navajali javnofinančne blagajne, čeprav je naloga prve taksonomske stopnje, po težavnosti težja, z dobro ločljivostjo. Povprečno so analizirali posledice odprave carin, naloga je druge in tretje taksonomske stopnje, primerno težka, z manjšo ločljivostjo.

Naloga 6 je ustrezno težka (IT 0,67) in dobro ločljiva (ID 0,59).

4.3.3 Pisna naloga

Pri pisnih nalogah so kandidati referenčne skupine SM v povprečju dosegli 16,79 absolutne točke od 20. Najmanjše doseženo število točk je bilo 8, največje pa 20 (od 20 možnih). Uspeh je primerljiv, lani so v povprečju dosegli 16,80 absolutne točke od 20 točk. Najmanjše doseženo število točk je bilo 5, največje pa 20 (od 20 možnih).

Slika 4.3.3: Razporeditev kandidatov referenčne skupine SM po točkah

Notranji del izpita se že enajsto leto izvaja v obliki pisne naloge. Kandidati se nanjo pripravljajo s šestimi sodobnimi časopisnimi članki o aktualnih gospodarskih temah. Vprašanja za pisno nalogo sestavijo učitelji na podlagi izbire dveh časopisnih člankov, enega s področja mikroekonomije, drugega s področja makroekonomije, usklajenih z vsebinami učnega načrta. Kandidati niso seznanjeni z učiteljevo izbiro časopisnih člankov do dneva pisanja pisne naloge.

Kandidati so dobro razlagali povezavo med vsebino časopisnega članka in ekonomsko teorijo ter ocenjevali aktualne gospodarske dogodke z vidika ekonomista, saj je indeks težavnosti naloge 0,84 in indeks diskriminativnosti 0,58. V primerjavi z letom 2021 sta dosežena indeksa letos enaka (lani indeks težavnosti 0,84 in indeks ločljivosti 0,56).

Korelacija leta 2022 med notranjo in zunanjo oceno je 0,58, med skupnim uspehom na maturi in uspehom pri predmetu pa 0,75.

Korelacija leta 2021 med notranjo in zunanjo oceno je bila 0,56, med skupnim uspehom na maturi in uspehom pri predmetu pa 0,81.

Korelacija med notranjo in zunanjo oceno leta 2022 se je povečala glede na leto 2021, korelacija med skupnim uspehom na maturi in uspehom pri predmetu pa se je glede na leto 2021 zmanjšala.

4.4 Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov

Po mnenju državne predmetne komisije se najpogostejši nepravilni odgovori pojavljajo zato, ker nekateri kandidati ne preberejo natančno navodil za reševanje nalog, pomanjkljivo izvajajo računske postopke v nalogah, niso pozorni na podatke v danih preglednicah in diagramih oz. besedilih, ne upoštevajo vseh ekonomskih zakonitosti, naloge rešijo prehitro in zato napačno.

V izpitni poli 1 so bili najpogostejši nepravilni odgovori pri nalogi 35 (IT 0,36 in ID 0,39).

V izpitni poli 2 so bili najpogostejši nepravilni odgovori pri nalogi 2.1 (IT 0,25 in ID 0,29).

4.5 Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah

---

Zaradi majhnega števila zunanjih ocenjevalcev pri ekonomiji ni bila izvedena anketa, v kateri bi ocenili izpitne pole oz. naloge in *Navodila za ocenjevanje*. Glavna ocenjevalka in zunanji ocenjevalci so komunicirali prek sporočil programa RM Assessor 3 med e-ocenjevanjem izpitne pole 2 in ocenjevali v skladu s sprejetimi moderiranimi *Navodili za ocenjevanje*.

5 Zunanje ocenjevanje in ugovori

5.1 Zunanje ocenjevanje

Izpitne pole 1 zunanji ocenjevalci ne ocenjujejo, saj kandidati prepisujejo svoje odgovore (črko pred izbranim odgovorom) na list za odgovore, ki se na RIC optično preberejo in prenesejo v računalniški sistem.

E-ocenjevanje izpitne pole 2 splošne mature iz ekonomije je letos potekalo petič.

Priprave na moderacijo so potekale doma od 5. do 8. junija 2022, moderacija pa je bila 9. junija 2022. DPK SM za ekonomijo je referenčno točkovala izpitne pole iz ožjega izbora in pripravila moderirana *Navodila za ocenjevanje*.

Na obveznem seminarju za zunanje ocenjevalce 9. junija 2022 je glavna ocenjevalka predstavila in podrobneje pojasnila navodila za ocenjevanje vsake naloge v izpitni poli 2 ter zunanje ocenjevalce seznanila z ugotovitvami in sklepi moderacije. Ocenjevalci so navodila in ugotovitve ocenili kot ustrezne.

Ocenjevanje izpitnih pol se je po moderiranih *Navodilih za ocenjevanje* začelo 10. junija 2022. Naloge izpitne pole 2 je ocenjevalo šest zunanjih ocenjevalcev na domu. Vsak je ocenil naloge izpitne pole 2 v celoti. Zunanji ocenjevalci poučujejo ekonomijo v programih splošna in ekonomska gimnazija, ena ocenjevalka poučuje na srednji strokovni šoli. Pri ocenjevanju vsi zunanji ocenjevalci sodelujejo že več let.

Ocenjevanje se je končalo z zaprtjem programa za e-ocenjevanje, 17. junija 2022.

Državna predmetna komisija za splošno maturo za ekonomijo je tudi letos uporabila možnost kontrolnega ocenjevanja naključno izbranih izpitnih pol vsakega ocenjevalca, ki jo ponuja zakon o maturi.

5.2 Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene

V spomladanskem izpitnem roku splošne mature iz ekonomije je bilo osem ugovorov na oceno. Pri štirih kandidatih se je spremenilo število točk, od tega se je pri treh kandidatih spremenila tudi ocena, pri štirih kandidatih pa se število točk ni spremenilo.

Državna predmetna komisija za splošno maturo za ekonomijo za leto 2022 ne more podati števila zahtev za vpogled, saj so zaradi epidemije covid-19 imeli vsi kandidati možnost e-vpogleda v izpitne pole in ocenjevanje.

Komisija ugotavlja povečanje števila ugovorov kandidatov na oceno v spomladanskem izpitnem roku splošne mature 2022 v primerjavi z letom 2021, ko so bili ugovori trije, ki sta jih reševala dva izvedenca. Pri dveh kandidatih so se točke spremenile navzgor (pri enem se je spremenila tudi ocena), pri enem pa se število točk ni spremenilo.

6 Povzetek

6.1 Ocena uspeha kandidatov

V spomladanskem izpitnem roku je izpit splošne mature iz ekonomije opravljalo 247 kandidatov, od tega 238 prvič, 21 pa jih je izpit opravljalo kot peti predmet poleg poklicne mature.

Uspeh kandidatov, ki so splošno maturo opravljali prvič, je podoben uspehu v preteklem letu. Meje za posamezne ocene smo na podlagi statistične analize razporeditve po doseženih točkah in na podlagi vsebinske analize odgovorov kandidatov, v primerjavi z lani, znižali za eno odstotno točko, za oceno odlično pa za dve odstotni točki. Kljub temu so meje višje kot pred letom 2021. Povprečna ocena znaša 3.47, kar je nekoliko nižje kot lani (3,70).

Primerjave povprečnega števila doseženih točk v posameznih polah kažejo, da so kandidati pri izpitni poli 1 dosegali v povprečju 29,24 odstotne točke (lani: 30,76), pri izpitni poli 2 26,51 odstotne točke (lani: 27,40), pri notranjem delu izpita pa 16,79 odstotne točke (lani: 16,80). Tudi tokrat je, glede na ostale dele izpita, relativno visoko povprečje pri prvi izpitni poli. Kandidati so odlično reševali naloge prve taksonomske stopnje, kar kaže na to, da so znali vsebine, ki so se pojavile v nalogah. Ker je učni načrt od prve mature skoraj nespremenjen, se naloge v vseh teh letih ponavljajo. Popolnoma drugačne naloge prve taksonomske stopnje je skoraj nemogoče sestaviti.

Uspeh kandidatov iz splošnih gimnazij je v povprečju boljši od uspeha kandidatov iz strokovnih gimnazij. To je po mnenju komisije posledica dejstva, da se v splošne gimnazije vpisujejo dijaki z bistveno boljšim uspehom v osnovni šoli. Težavnost splošne mature je bila primerna in primerljiva s težavnostjo v preteklih letih. Ocenjujemo, da postavljamo dovolj zahtevna vprašanja, zato predstavljata prav dobra in odlična ocena res solidno znanje.

6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Izpitno gradivo je bilo pripravljeno v skladu z usmeritvijo, da se z vprašanji in nalogami – kolikor je to le mogoče – uravnoteženo zajame celotna vsebina predmetnega izpitnega kataloga in oceni znanje dijakov na vseh taksonomskih stopnjah. Kakovost merjenja znanja je bila zagotovljena na celotnem razponu znanja kandidatov, saj sta zunanji in notranji del izpita vsebovala naloge različnih težavnosti. Zagotovljena je bila dobra ločljivost (diskriminativnost) nalog, ki je razvidna zlasti pri nalogah v izpitni poli 2 zunanjega dela izpita, kjer so naloge ovrednotene z več točkami.

Izpitno gradivo je bilo brez vsebinskih, grafičnih, besedilnih in drugih pomanjkljivosti, ki bi kandidate lahko ovirale pri pisanju. Enako velja za navodila za ocenjevanje. Ocenjevanje je potekalo tekoče. Zaradi epidemije covid-19 so imeli vsi kandidati možnost vpogleda v izpitne pole in ocenjevanje.

6.3 Druge ugotovitve

DPK SM za ekonomijo ugotavlja, da analiza izpitnih pol ne kaže ne vsebinskih ne kakovostnih odstopanj v primerjavi izpitnimi polami v zadnjih nekaj letih. Kandidati ugovarjajo oceni pri ekonomiji samo izjemoma. V spomladanskem roku izpita splošne mature iz ekonomije je bilo osem ugovorov na oceno. Štirim kandidatom se je spremenilo število točk, trem se je zato spremenila ocena. Ugovorov je bilo v primerjavi z lanskim letom, ko so bili le trije, več.

Že leta ugotavljamo, da znaten del snovi ni pokrit z ustreznim učbenikom. Učbeniki za deloma drugi in tretji letnik so stari dvajset let in več. To je še posebej problematično pri vsebinah, ki so težje razumljive brez ustreznih zgledov številskih izračunov ali diagramov. Zato imajo dijaki lahko težave pri njihovem razumevanju, DPK SM za ekonomijo pa težave pri postavljanju primernega tipa vprašanj, s katerimi se te snovi preverjajo. V šolskem letu 2020/2021 je začel veljati novi učni načrt za ekonomijo, prva matura po tem učnem načrtu pa bo spomladi 2024. Pripravljajo se tudi novi učbeniki za predmet, pri njihovi pripravi bodo sodelovale tudi članice DPK za ekonomijo.